

Szőlő- és borágazati hírek Franciaországból

Stéphane Le Foll francia mezőgazdasági miniszter augusztus 30-án, a francia szőlő-bor ágazat képviselőivel folytatott megbeszélését követően jelentette be, hogy hamarosan létrejön az a Franciaország, Németország, Olaszország és Spanyolország alkotta közös platform, aminek célja a szőlő telepítési jogok fönntartása 2015. után is. A négy ország arra törekszik, hogy a telepítési jogokkal jövőjével foglalkozó, 2012. elején létrejött magas szintű, pillanatnyilag tetszalott állapotban lévő bizottságot mozgásba hozza. A „négyek” hamarosan elkészítik és eljuttatják az Európai Bizottsághoz álláspontjukat – a francia miniszter szerint a platform azért jött létre, mert az ezt létrehozó országok hetek óta tárgyalt álláspontja közel azonos a szőlő telepítési jogokkal és azoknak a szőlő-bor ágazat minden szegmensére gyakorolt hatásával kapcsolatosan. Megítélésük szerint elfogadhatatlan a Bizottság által július elején javasolt „szalámi-taktika”, ami azt jelentené, hogy a telepítési jogok megmaradnak a földrajzi eredetvédelemmel (AOP, IGP) bíró területeknél, de megszűnnek az ilyen minősítéssel nem bíró területek esetében. Míg a telepítési jogok rendszere elejét veszi annak, hogy bárki bárhol és bármilyen szőlőt telepítsen, abból bort készítsen és forgalmazzon, ennek elhagyása azzal a következménnyel járna, hogy megindulna a versenyfutás az ültetvények létrehozására és az olcsó borok előállítására. Noha az év elején úgy tűnt, a Bizottság hajlott a korábbi döntés fölülvizsgálatára, mostanra úgy tűnik, sokkal inkább az időhúzás és a tagállamok megosztása volt a célja. Annak érdekében, hogy a telepítési jogokkal kapcsolatos, a borászatban érintett országok egyhangú álláspontját mutató¹ vita érdemi eredménnyel záruljon, egy „kemény mag” alakult, ennek elsődleges célja az, hogy a bort semmiképpen ne lehessen banális termékként kezelni. Az ágazatnak szüksége van a termelés szabályozására annak érdekében, hogy biztosítani tudja a munkahelyek sokaságát, jelentős külkereskedelmi többletet és Franciaország imázsát jelentő bor, mint termék minőségét és identitását – húzta alá a miniszter².

A CNAOC, azaz a földrajzi eredetvédelemmel bíró borokat termelők országos szövetsége (www.cnaoc.org) által a miniszterrel való találkozóról kiadott sajtóközlemény az ágazati szereplők és Stéphane Le Foll közötti találkozót hasznosnak minősítette – ezen a felek áttekintették az ágazat helyzetét és a küszöbön álló szüret kilátásait. A szakma képviselői tájékoztatták a tárcavezetőt arról, hogy az idei évben gyenge szüretre van kilátás, aminek komoly gazdasági következményei is lesznek a gazdákra nézve, a KAP-on belüli hatékony piacsabályozó intézkedésekre pedig azért is szükség van, mert ez az ágazat adja a francia élelmiszer-kivitel külkereskedelmi szempontból meghatározó részét. A borászok szerint az idei évjárat ugyan ígéretesnek tűnik, ezzel együtt az elmúlt húsz év egyik legkisebb termés mennyiségére kell számítani, ez részben a téli fagyokra, valamint a jelentős jégverésekre vezethető vissza. Amennyiben nem sikerül elérni, hogy a telepítési jogok 2016. január elseje után is megmaradjanak (vagy ezzel egyenértékű új rendszer lépjen érvénybe), az beláthatatlan következményekkel járhat a francia szőlő-bor ágazatra, ezért a szakma azt kérte a minisztertől, hogy Franciaország kettőzze meg az ezzel kapcsolatos erőfeszítéseit. Szükségesnek tartják továbbá olyan más, szektorspecifikus eszközök megtartását is, amik

¹ Egyedül Málta nem nyilvánított még véleményt a miniszteri bejelentés időpontjában.

² Franciaországban mintegy hetvenezer gazdálkodó foglalkozik szőlőtermeléssel, és az esetek zömében borkészítéssel.

lehetővé teszik a kereslethez való rugalmas alkalmazkodást és a piacok szélesítését – ilyenek például a promóciós, beruházási vagy restrukturációt célzó támogatások. Az érdekképviselőktől jelezték, nem támogatják a kormányzat azon elképzeléseit, amelyek tovább növelnék az élők munkára rakódó terheket, mivel az tovább rontaná az ágazat versenyképességét és rontaná a piaci pozíciókat (idén júniusban 104 millió euróval emelkedett a francia borkivitel). Támogatják viszont a kormányzat egészségmegőrzést szolgáló erőfeszítéseit, ám véleményük szerint az alkoholfüggőség ellen nem adó- és járulék-emeléssel, hanem oktatással, megelőzéssel és a mértékletességre ösztönzéssel kell küzdeni.

A szőlő telepítési jogok rendszerének fenntartása mellett érvelt François Hollande köztársasági elnök is augusztus 31-én a Foire de Châlons (Châlons-en-Champagne) alkalmával mondott beszédében – az eseményen az elnök Jean-Paul Bachy, Champagne-

Ardenne régió közgyűlésének - és az európai bortermelő régiók egyesületének (AREV, *Association des Régions Européennes Viticoles*) – elnöke meghívására vett részt. Hollande a beszéd során arról biztosította a hallgatóságot, hogy a francia szakminiszter európai kollégái közül többel szoros együttműködésben már dolgozik azon, hogy a telepítési jogok rendszere valamilyen formában 2016. január elseje után is megmaradjon. Megerősítette továbbá azokat a vállalásokat, amiket Stéphane Le Foll mezőgazdasági miniszter egy nappal korábban a szőlész-borász szakma képviselőivel történt találkozáskor tett és támogatásáról biztosította azt a kezdeményezést, aminek keretében Franciaország, Németország, Olaszország és Spanyolország szeptember 21-e előtt javaslatot kíván tenni a Bizottságnak ebben az ügyben. Bernard Farges, a CNAOC elnöke örömmel vette ezeket a kijelentéseket, de leszögezte, az általa elnökölt szervezett megkülönböztetett figyelemmel követi a telepítési jogok jövőjével foglalkozó magas szintű munkacsoport (GHN) munkáját remélve, hogy az új KAP-ban megfelelő piacszabályozó intézkedések lesznek a szőlő-bor ágazat jövőjének biztosítására. Amennyiben a tárgyalások nem ebbe az irányba mutatnak, európai társaikkal készek lesznek mindazon erőteljes érdekképviselői akciók megindítására, amelyekre a terveik már elkészültek.

Somogyi Norbert, Párizs